

Luis Larrañaga

“Heziketa fisikoa eskolako ikasgai bat gehiago den unetik, jasotzen duen trataerak ezin du hau izan”

Funtsezko konpetentzietatik ezabatua, Berritzeguneen birmoldaketan zokoratua, ordu kopuruetan gutxietsia... Heziketa fisikoa EAEn garai txarrak bizi dituela eta administrazioak baztertuta dituela salatzeraz etorri da ARGIAra Luis Larrañaga “Pizti” heziketa fisikoko irakaslea: “Gure lana egiten uztea, eta horretarako, gainerako arloei ematen zaizkien baliabideak, aukerak eta ofizialtasuna ematea, ez dugu gehiago eskatzen”.

 MIKEL GARCIA IDIAKEZ

Bigarren mailako ikasgai izatera ohituta zaudete?

Inoiz ez dugu erraza izan. Soin Hezkuntzaren Aldeko Taldea (SOHAT) duela hamazazpi urte sortu genuen eta ordutik daramagu borrokatzen beste irakaskuntza arlo batzuek borrokatu behar ez dituzten eskubideak, nekagarria da. Ikastetxean bertan sarri arloaren defentsa egin behar izaten dugu, eta gero gainera, administrazioaren aurrean sekulako lana egin behar dugu heziketa fisikoren onuzeraz konbentzitzeko. Administrazioaren erantzuna izaten da ildoak Europak markatzen dituela eta hau eta beste, baina borrontate kontua da, zeren adibidez, Heziberri plana egin zen garaian Heziberriko curriculum diseinatzen zebilen Xabier Garagorriekin-eta hitz egin genuen eta lortu genuen oinarritzko konpetentzien artean konpetentzia motorra aintzat hartzea, eta orduan ere berdin-berdin markatzen zituzten ildoak Europatik.

Beste borroka historiko bat da heziketa fisikoa ikasgaiarentzat ordu kopuru duina lortzea gure lana txukun egin ahal

“Konpetentzia motorra desagertu da, ofizialtasuna kendu digute, Berritzegunean genuen aholkularia kendu dute, ebaluazio diagnostikoetan ez gara existitzen... Benetan zer nahi da egin heziketa fisikoarekin?”

izateko, galtzaile ateratzen baikara beste enbor-ikasgaien aldean. Lehen, gutxienez ordu eta erdiko tartea eskaini behar zitzaion heziketa fisikoari, eta duela bi urte, Eugenio Jimenez Eusko Jaurlaritzako ikastetxe eta Plangintza zuzendariarekin bildu eta lortu genuen Lehen Hezkuntzako lehen eta bigarren mailan gutxienez hiru ordu legez bermatzea heziketa fisikoari. LH3-4 mailetan bi ordu dira gutxie-

nekoa, LH5-6 mailetan, ordu eta erdi, eta DBHn bi orduko minimoa mantendu da. Bada, legea hobetzea lortu dugun arren, heziketa fisikoko 260 irakaslek betetako galdetegiaren ondorioa da hiru orduko gutxieneko hori ez dela betetzen ikastetxe askotan. Sarri, saioak ez dira ordubete-koak, eta beraz guztira ez dira hiru ordura iristen, eta badira oraindik ere lehengo ordutegi irizpideak jarraitzen dituzten eskolak eta astean bi ordu bakarrik ematen dituztenak. Ikuskaritzak jarraipen zehatza egitea eta adosturiko gutxienekoak betetzen direla bermatzea eskatzen dugu. DBH eta Batxilergoan ere, heziketa fisikoari lotutako hautazko ikasgaiak ez dituzte eskaintzen hainbat ikastetxetan, eskaintza egitea derrigorrezkoa den arren.

Panoramaren beste adibide bat: ebaluazio diagnostikoan heziketa fisikoa inoiz ez da sartu. Eztatuidatu dezakegu ebaluazio diagnostikoa egiteko moduz, baina bertan parte hartzen ez baduzu, inoiz ez zara gero azalduko ikastetxeetan hobetu beharreko arlo gisa. Eta hainbat arlo indartzeko politikak martxan jartzen direnean, gureak are baztertuago bukatzen du, mariaren maria bihurtzeko arriskuan.

Espainiako Estatuan indarrean den LOMLOE legeak zartakoa eman dizuetela salatzen duzu.

LOMLOEk funtsezko zortzi konpetentzia zerrendatzen ditu eta konpetentzia motorra desagertu egin da zerrendatik, inongo argudiorik eman gabe kendu dute. Horrek derrigortzen gaitu, esaterako, heziketa fisikoan beste konpetentziak neurtzera (konpetentzia soziala, ikasten

ikastekoa...), eta horien berri ematen dugu ebaluazio bileretan, baina konpetentzia motorraren inguruko informazioz ez dugu ematen heziketa fisikoan, pentsa zeinen zentzugabea, berez heziketa fisikoaren eginkizuna delako ikasleek konpetentzia motorrak garatzea. Ikaslea bere gorputzaren irakaslea bihurtzea da gure nahia, edozein erronka motorrari arrakastaz erantzun ahal izateko. Heziketa fisikoaren bidez, ikasleak ezagutzen du bere burua eta ikasten du inguruarekin eta beste pertsonekin harremanak izaten. Funtsezko konpetentzia da. Aldiz, zenbaitetan, heziketa fisikoa ulertzen da ikasgai esanguratsuen atsedean ordu gisa edo patioaren luzapen bezala, entretenimendu hutsa. Eta ez da hala: programazio bat dugu, landu beharreko hainbat trebezia, inteligentzia motorra garatzen ikasi behar du ikasleak.

Eta derrigorrezko ikasgai izanik, nolatan ez dago konpetentzia motorra funtsezko konpetentzien artean?

Hezkuntzan erabakiak ez dira neutralak, atzetik beti dago asmo politiko bat, gizartea eta ikaslea ikusteko modu bat: txikitatit prestatu nahi dira etorkizuneko langile izateko, baina oinarritzko hezkuntzan ikasleen garapen orokorrak izan behar luke iparra. Musikan ere astean 45 minutu edo ordubeteko saioa dute. Benetan nahikoa dira 45 minutu musikan, ikaslearen garapen orokorra baldin bada helburua?

Gainera, kirola sarri kontsumorako produktu gisa hartzen da, duelura gaude ohituta, irabazle eta galtzaileetara, onak eta txarrak, aukeratuak eta baztertuak. Estilo hori ongi txertatzen da gure gizarte eremuan, eta gu ez goaz norabide horretan.

Beste zartako bat: EAEko ikastetxe publikoei berrikuntza eta aholkularitza zerbitzua ematen dieten Berritzeguneak murriztu eta Bilbon zentralizatu duten Berritzegune Nagusiak hartu du indarra. Eraldaketa zuen kalterako izan dela diozu.

Ikastetxeetako heziketa fisikoko irakasleak mintegietan bildu izan gara, gogoetatzeko, beharrak eta prestakuntzak bideratzeko, eta baita Heziberrik eta LOMLOEk eskatzen dizkigun programazioak egiteko ere. SOHATen webgunean daude programazio hauek, denon eskuara, eta euskaraz dagoen material bakarra

“Heziketa fisikoan beste konpetentziak ebaluatzen ditugu (konpetentzia soziala, ikasten ikastekoa...), baina konpetentzia motorraren inguruko informazioz ez dugu ematen, pentsa zeinen zentzugabea”

da. Orain, Berritzeguneen birmoldaketa ailegatu da eta hara non esan diguten mintegi horiek jada ez direla ofizialak izango, eta biltzeko guneak ere kendu dizkigute. Horri gehitu Berritzegune Nagusia hainbat eremutan banatu dutela eta eremu horietako bakar batean ere ez dela kabitzen heziketa fisikoa. Are gehiago, heziketa fisikoaren inguruan aholkatzeko eta formazioak bideratzeko Berritzegunean zegoen pertsona desagertu egin da aurten, Berritzeguneen birmoldaketa prozesuan.

Horretaz guztiaz hitz egiteko, bi urte pasa daramagu Berritzegune Nagusiko

Amaia Agirre hezkuntza berrikuntzaren zuzendariarekin biltzeko eskatu eta eskatu, eta hitzordurik gabe jarraitzen dugu. Berritzegune Nagusiko Birginia Pozorekin ere jarri gara harremanean, eta ez dugu biltzea lortu. Gure lana egiten uztea, eta horretarako, gainerako arloei ematen zaizkien baliabideak, aukerak eta ofizialtasuna ematea, ez dugu gehiago eskatzen. Gure arteko koordinazioa, programazio guztia, dena gure ordu libreetan egin beharra daukagu, ez zaigu aitortzen egiten dugun lana.

Adibide bat dira Heziketa fisikoko topaketak: teoriar Berritzegunearekin batera antolatzen ditugu, baina ez dago lankidetzarik, gero eta bakartuago gaude antolakuntzan, eta topaketa arrakastatsuak dira, iaz esaterako 350 irakasle bildu ginen, horri bizkarra ematen ari dira.

Konpetentzia motorra desagertu da, ofizialtasuna kendu digute, Berritzegunean genuen aholkularia kendu dute, ebaluazio diagnostikoetan ez gara existitzen... Benetan zer nahi da egin heziketa fisikoarekin eta ikaslearen garapen motorraren? Zeren eskolako ikasgai bat gehiago den unetik, jasotzen duen trataerak ezin du hau izan. ●